JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
SIEGBERT ALBER
24 päivänä helmikuuta 2000 *

I Johdanto

1. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa on kysymys Cour de cassationin (Ranska) yhteisöjen tuomioistuimelle esittämästä ennakkoratkaisukysymyksestä, joka koskee hedelmä- ja vihannesalan yhteistä markkinajärjestelyä. Tähän markkinajärjestelyyn liittyen on säädetty, että jäsenvaltio voi velvoittaa myös sellaiset tuottajat, jotka eivät ole liittyneet jäseneksi tuottajajärjestöön tai niiden yhdistykseen, noudattamaan tuottajajärjestön tai niiden yhdistyksen hyväksymiä tuotantoa ja markkinointia koskevia sääntöjä. Tätä mahdollisuutta soveltaessaan kyseinen jäsenvaltio voi lisäksi päättää, että tuottajien, jotka eivät ole liittyneet jäseneksi tällaiseen tuottajajärjestöön tai niiden yhdistykseen, on maksettava järjestölle tai niiden yhdistykselle kokonaan tai osittain ne maksut, joita jäsentuottajat suorittavat. Nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa on kysymys siitä, onko jäsenvaltion molempia edellä mainittuja mahdollisuuksia käyttäessään ulotettava maksuvelvollisuus kaikkiin kyseisen tuotteen — tässä tapauksessa kukkakaalin — tuottajiin riippumatta siitä, tuotetaanko näitä tuotteita tuoretuotteiden markkinoille vai teolliseen jalostukseen, vai onko jäsenvaltiolla oikeus jättää tämän maksuvelvollisuuden ulkopuolelle ne tuottajat, joiden tuotanto on tarkoitettu teolliseen jalostukseen.

II Asiaa koskevat oikeussäännöt

1. *Yhteisön oikeuden säännökset*

Hedelmä- ja vihannesalan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1035/72 muuttamisesta 14 päivänä marraskuuta 1983 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 3284/83 [1]

2. Tämän asetuksen 4 artiklalla on asetukseen N:o 1035/72 lisätty uusi 15 b artikla, jossa säädetään mahdollisuudesta määrätä tuottajajärjestön hyväksymät tuotantoa ja markkinointia koskevat säännöt myös näihin järjestöihin kuulumattomia

* Alkuperäinen kieli: saksa.

1 — Asetus N:o 3284/83 (EYVL L 325, s. 1); asetus N:o 1035/72 (EYVL L 118, s. 1).

tuottajia sitoviksi, ja jossa edelleen säädetään, että myös näiltä järjestöihin kuulumattomilta tuottajilta voidaan kantaa maksuja tiettyjen kulujen kattamiseksi. Uudessa 15 b artiklassa säädetään seuraavaa:

"15 b artikla

1. Siinä tapauksessa, että tietyllä talousalueella toimiva

— tuottajajärjestö

tai

— samat säännöt vahvistaneiden tuottajajärjestöjen yhdistys

katsotaan tämän alueen tuotannon ja tuottajien osalta tietyn tuotteen suhteen edustavaksi järjestöksi tai yhdistykseksi, kyseinen jäsenvaltio voi tämän järjestön tai yhdistyksen hakemuksesta — — määrätä tällä alueella toimivia ja näihin järjestöihin tai yhdistyksiin kuulumattomia tuottajia sitoviksi

a) — — tietojen antamista koskevat säännöt,

b) — — tuotantoa koskevat säännöt,

c) — — markkinointia koskevat säännöt,

d) — — liitteessä II tarkoitettujen tuotteiden osalta järjestön tai yhdistyksen vahvistamat markkinoilta vetämistä koskevat säännöt — —,

edellyttäen kuitenkin, että näitä sääntöjä on jo sovellettu ainakin yhden vuoden ajan.

— —

8. Edellä 1 kohtaa soveltaessaan kyseinen jäsenvaltio voi päättää, että tuottajan, joka ei ole liittynyt jäseneksi, on maksettava järjestölle tai mahdollisesti yhdistykselle kokonaan tai osittain ne maksut, joita

jäsentuottajat suorittavat, ja näin siltä osin kuin kysymys on maksuista, joiden tarkoituksena on kattaa

— hallinnollisia kuluja, jotka johtuvat 1 kohdassa tarkoitetun järjestelmän soveltamisesta,

— kuluja, jotka aiheutuvat järjestön tai yhdistyksen suorittamista, koko talousaluetta hyödyttävistä tutkimustehtävistä, markkinatutkimuksista ja myynninedistämistoimenpiteistä.

— — "

2. *Kansallinen sääntely*

3. Ranska on käyttänyt hyväkseen tätä asetuksen N:o 1035/72 15 b artiklan 1 kohdassa säädettyä mahdollisuutta määrätä tuottajajärjestön laatimat säännöt tuottajajärjestöihin kuulumattomia tuottajia sitoviksi ja säätänyt 18.6.1992 annetulla ministeriön asetuksella, että Cerafelin [2] (Bretagnen alueen tuottajajärjestöjen yhdistys) vahvistamat säännöt sitovat kaikkia tuottajia. Tässä asetuksessa säädetään lisäksi, että Cerafelilla on oikeus periä tuottajajärjestöihin kuulumattomilta tuottajilta maksu, jonka suuruus ei saa ylittää jäsentuottajilta perittävää maksua ja jonka suuruus vahvistetaan vuosittain annettavassa asetuksessa.

4. 5.7.1993 annetussa asetuksessa säädetään vuoden 1993 tuotantomaksuista talvi- ja kevätkukkakaalin viljelyn osalta lukuun ottamatta erityisesti teolliseen jalostukseen tarkoitettua kukkakaalia. 24.6.1994 annetussa asetuksessa säädetään tuotantomaksuista markkinointivuonna 1994/95 ainoastaan niiden kukkakaalien osalta, jotka toimitetaan tuorevihannesten markkinoille.

III Tosiseikat

5. Cerafel (jäljempänä vastaaja) on vaatinut Le Barsia (jäljempänä kantaja), joka tuottaa kukkakaaleja teolliseen jalostukseen, maksamaan vuoden 1994 osalta tuotantomaksut, joiden maksamiseen Le Barsilla on Cerafelin mukaan ollut velvollisuus. Unilet (Union nationale interprofessionnelle des légumes transformés) tuli mukaan oikeudenkäyntiin väliintulijana tukemaan Le Barsin vaatimuksia. Le Bars on sitä mieltä, että hänet on suljettu nimenomaisesti tuotantomaksujen maksuvelvollisuuden ulkopuolelle heinäkuussa 1993 ja kesäkuussa 1994 annetuissa asetuksissa, koska hän tuottaa teolliseen jalostukseen tarkoitettuja kukkakaaleja. Ensimmäisen asteen kansallinen tuomioistuin katsoi kuitenkin, ettei näitä asetuksia voida soveltaa, koska sen mukaan ne

2 — Comité économique régional agricole fruits et légumes de Bretagne.

eivät ole yhteensopivia 18.6.1992 annetun ministeriön asetuksen — jossa tuottajajärjestön laatimat säännöt on määrätty kaikkia tuottajia sitoviksi — kanssa, eivätkä hedelmä- ja vihannesalan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun neuvoston asetuksen N:o 1035/72 kanssa.

6. Cour de cassationissa esittämässään valituksessa Unilet ja kantaja riitauttivat ensimmäisen asteen kansallisen tuomioistuimen esittämän tulkinnan, joka oli niiden mielestä ristiriidassa asetuksen N:o 1035/72 15 b artiklan 8 kohdan ja kesäkuussa 1992, heinäkuussa 1993 ja kesäkuussa 1994 annettujen kansallisten asetusten kanssa.

7. Sellaisten kansallisten säännösten, joissa tuottajajärjestön laatimat säännöt määrätään kaikkia tuottajia sitoviksi, sekä maksuvelvollisuuden soveltamisalan laajentamisen osalta ennakkoratkaisupyynnön esittänyt kansallinen tuomioistuin on sitä mieltä, että asetusta N:o 1035/72 on sovellettava sekä tuoretuotteisiin että teolliseen jalostukseen tarkoitettuihin tuotteisiin, vaikka — kuten asetuksen 2 artiklan 1 kohdasta ilmenee — näihin tuotteisiin voidaankin soveltaa erilaisia laatuvaatimuksia. Kansallinen tuomioistuin viittaa tältä osin yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Unilec[3] 22.9.1988 antamaan tuomioon. Kansallinen tuomioistuin on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Onko hedelmä- ja vihannesalan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun neuvoston asetuksen N:o 1035/72 15 b artiklan 8 kohtaa tulkittava siten, että kun jäsenvaltio on soveltanut tämän säännöksen 1 kohtaa säätäen tietyn tuottajajärjestön laatimien tuotantoa ja markkinointia koskevien sääntöjen velvoittavan tähän järjestöön kuulumattomia tällä alueella toimivia tuottajia, sillä on oikeus tämän tuotteen osalta olla saattamatta maksuvelvollisuuden alaisiksi näistä järjestöön kuulumattomista tuottajista tiettyjä tuottajia siltä osin, kuin näiden tuotanto ei ole tarkoitettu tuoretuotteiden markkinoille vaan teolliseen jalostukseen?"

IV Asianosaisten näkökannat

8. Unilet vetoaa aluksi siihen, että asetuksen N:o 1035/72 15 b artiklassa säädetty mahdollisuus, jonka mukaan tuottajajärjestöjen laatimat säännöt voidaan määrätä myös näihin järjestöihin kuulumattomia tuottajia sitoviksi, on luonteeltaan rajoitettu, koska artiklan sanamuodosta ilmenee, että jäsenvaltio voi antaa tällaisen määräyksen vain tiettyjen edellytysten täyttyessä.

9. Näiden edellytysten täyttyessä jäsenvaltioilla on kuitenkin käytettävissään erittäin laaja harkintavalta, koska jäsenvaltioille on annettu tässä artiklassa mahdollisuus mutta ei pakkoa kyseiseen sääntelyyn.

10. Vaikka jäsenvaltio päättäisikin määrätä tuottajajärjestön laatimat säännöt myös järjestöihin kuulumattomia tuottajia sitoviksi, sen ei tarvitse samalla asettaa maksuvelvollisuutta näille tuottajille. Koska

3 — Asia 212/87 (Kok. 1988, s. 5075). Unilec (Union nationale interprofessionnelle des légumes de conserve) on Uniletin edeltäjä.

sillä on tältä osin laaja harkintavalta, jäsenvaltio loukkaisi yhteisön oikeutta ainoastaan siinä tapauksessa, että toteutettu toimenpide olisi ristiriidassa yhteistä markkinajärjestelyä koskevan sääntelyn kanssa tai vaarantaisi sen päämäärien toteutumista taikka rikkoisi yhteisön oikeuden ylemmänasteisia periaatteita kuten syrjintäkiellon periaatetta.

11. Uniletin mukaan sellaista markkinajärjestelyä koskevaa säännöstä, jossa nimenomaisesti kiellettäisiin tuoretuotteiden markkinoille tarkoitettujen tuotteiden ja teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden erilainen kohtelu, ei kuitenkaan ole olemassa. Markkinajärjestelyn päämäärien toteutumisen vaarantumista koskevaan kysymykseen vastatessaan Unilet toteaa aluksi, että sääntöjen soveltamisalan laajentaminen myös tuottajajärjestöihin kuulumattomiin tuottajiin on tarkoitettu nimenomaan markkinahäiriöiden estämiseen. Teolliseen jalostukseen tarkoitetuista tuotteista ei kuitenkaan käydä kauppaa samoilla markkinoilla kuin tuoretuotteista.

12. Unilet perustelee tämän jälkeen yksityiskohtaisesti, miksi sen mielestä yhtäältä tuoretuotteiden markkinat ja toisaalta teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden markkinat ovat selvästi erilliset. Viimeksi mainitulle on ominaista tiivis kumppanuus tuottajan ja jalostajan välillä, joiden kesken tehdään jo ennen viljelyn aloittamista asianomaisia tuotteita koskevia viljelysopimuksia. Näillä markkinoilla markkinatutkimuksista vastaavat jalostajat, eivätkä — kuten tuoretuotteiden markkinoilla — tuottajajärjestöt. Jalostajat tekevät kysynnän mukaan tuottajien kanssa sopimuksia, joissa sovitaan esimerkiksi kulloisenkin jalostustavan, kuten pakastamisen, tuotteille asettamista erityisistä vaatimuksista. Näissä sopimuksissa sovitaan myös määristä, viljelysaloista, noudatettavista teknisistä normeista sekä toimitusajoista. Tämä antaa jalostajalle mahdollisuuden neuvotella jo etukäteen myös asiakkaidensa kanssa. Näiden etukäteen tehtyjen sopimusten perusteella tuottajalla on jo ennen viljelyn aloittamista varmuus tuotteidensa menekistä samoin kuin tieto niistä saatavasta hinnasta. Tuottajan tuotantomäärä ei tämän vuoksi myöskään ylitä etukäteen taattua myyntimäärää. Teolliseen jalostukseen tarkoitetut tuotteet, jotka on myyty jo ennen viljelyn aloittamista, eivät myöskään ole käytettävissä tuoretuotteiden markkinoilla.

13. Olosuhteet tuoretuotteiden markkinoilla ovat täysin erilaiset. Niiden puitteissa tuottajat tuottavat ilman etukäteen asetettuja rajoituksia, ja tuottajajärjestöjen tai tuottajajärjestöjen yhdistysten, joille sato luovutetaan, tehtävänä on huolehtia tuotteiden myynnistä. Näillä markkinoilla tuottajajärjestöjen yhdistykset kuten esimerkiksi Cerafel huolehtivat myös markkinatutkimuksista. Näin ollen kysymys on kahdesta täysin eri markkinasta, jotka asettavat tuotteille erilaisia vaatimuksia. Kuten asetuksen N:o 1035/72 2 artiklan 1 kohdasta ilmenee, teolliseen jalostukseen tarkoitettuihin tuotteisiin ei sovelleta myöskään samoja laatuvaatimuksia kuin tuoretuotteisiin tai niihin ei ylipäänsä lainkaan sovelleta tällaisia laatuvaatimuksia. Jo yksistään tällä perusteella yhteiseen markkinajärjestelyyn sisältyvät toimenpiteet, esimerkiksi interventiotoimenpiteet,

eivät tule teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden hyväksi. Yhteistä markkinajärjestelyä koskevilla säännöillä ei näin ollen ole nyt kysymyksessä olevien tuotteiden osalta mitään merkitystä.

14. Vaikka tuoretuotteiden markkinoille tarkoitettujen tuotteiden tuottajia ja teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden tuottajia kohdeltaisiinkin eri tavalla, tämä ei loukkaa syrjintäkieltoa, koska — kuten edellä on mainittu — kysymys on kahdesta eri tuotteesta ja kahdesta eri markkinasta. Koska teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden tuottajiin ei sovelleta samoja laatuvaatimuksia kuin tuoretuotteiden markkinoille tarkoitettujen tuotteiden tuottajiin, jo yhteisön lainsäätäjä on omaksunut erilaisen kohtelun näiden tuottajien osalta. Tällainen erilainen kohtelu on voitu omaksua vain sen vuoksi, että näiden tuotteiden osalta on kysymys eri markkinoista. Yhteisten laatuvaatimusten omaksumisen päämääränä on nimittäin juuri sellaisten tuotteiden, jotka eivät täytä näitä vaatimuksia, sulkeminen pois markkinoilta. Syrjintäkiellon periaatetta loukkaisi pikemminkin se, että näihin erilaisiin tuotteisiin ja markkinoihin sovellettaisiin samoja sääntöjä.

15. Unilet viittaa lisäksi uuteen markkinajärjestelyyn, joka perustuu asetukseen N:o 2200/96, jossa säädetään,[4] että "määrätyn talousalueen kaikille tuottajille pakollisiksi saatetut säännöt — — b) eivät ole sovellettavissa ennen markkinointivuoden alkua allekirjoitetun sopimuksen perusteella jalostettaviksi tarkoitettuihin tuotteisiin, ellei niitä erityisesti tarkoiteta — — ".

Tällaista säännöstä ei olisi voitu säätää syrjintäkieltoa loukkaamatta, mikäli nämä kaksi eri tuotantohaaraa eivät olisi niin perustavanlaatuisesti toisistaan poikkeavia.

16. Unilet vetoaa lopuksi yhteisöjen tuomioistuimen 22.9.1988 asiassa 212/87[5] antamaan tuomioon. Tätä tuomiota ei voida Uniletin mukaan tulkita siten, että jäsenvaltioiden tulisi kohdella teolliseen jalostukseen tarkoitettuja tuotteita samalla tavalla kuin tuoretuotteita ja soveltaa näihin molempiin tuotteisiin samoja sääntöjä ja toimenpiteitä. Kyseisessä tuomiossa on lisäksi kysymys niistä edellytyksistä, joiden täyttyessä Unilec saattoi julistaa omat sääntönsä yleisesti sitoviksi.

17. Vastaaja on vedonnut ensiksikin siihen, että 5.7.1993 ja 24.6.1994 annetuilla asetuksilla, joihin Unilet ja kantaja ovat vedonneet, ei ole mitään vaikutusta soveltamisalan laajentamisen periaatteeseen eikä siihen, mihin tuotteisiin sitä sovelletaan, koska tästä on säädetty soveltamisalan laajentamisesta annetussa ministeriön asetuksessa. Tämän asetuksen on oltava yhteensopiva kyseisen neuvoston asetuksen kanssa. Kysymyksessä oleva tuottajajärjestön laatimien sääntöjen soveltamisalan laajentamista koskeva asetus (arreté d'extension) on annettu asetuksen

4 — Hedelmä- ja vihannesalan yhteisestä markkinajärjestelystä 28 päivänä lokakuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2200/96 (EYVL L 297, s. 1) 18 artiklan 4 kohta.

5 — Ed. alaviitteessä 3 mainittu asia.

N:o 1035/72 perusteella ja kumpikaan näistä asetuksista ei sisällä minkäänlaista soveltamisalan rajoitusta sellaisten kukkakaalien osalta, jotka on tarkoitettu pakastamisen muodossa tapahtuvaan jalostukseen.

18. Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Unilec [6] antamassa tuomiossa on vastaajan mukaan niin ikään suljettu pois kaikki mahdollisuudet erilaiseen kohteluun tuoretuotteiden ja teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden välillä. Vastaaja siteeraa tässä yhteydessä yhteisöjen tuomioistuimen kyseisessä asiassa antaman tuomion 13 kohtaa, jonka mukaan perusasetuksen oikeussääntöjä "on sovellettava hedelmä- ja vihannessadon korjaamisen jälkeen siitä riippumatta, mikä kyseisten hedelmien ja vihannesten käyttötarkoitus kulloinkin on".

19. Se tosiasia, että sekä tuoreisiin kukkakaaleihin että teolliseen jalostukseen tarkoitettuihin kukkakaaleihin sovelletaan samoja sääntöjä, sulkee vastaajan mielestä pois sen mahdollisuuden, että jäsenvaltio voisi antaa säännöksiä, joilla teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden tuottajat suljettaisiin maksuvelvollisuuden ulkopuolelle. Muussa tapauksessa jouduttaisiin ristiriitaisuuksiin. Vastaaja siteeraa lisäksi komission päätöksiä, joissa on määrätty kukkakaalien markkinointia koskevien säännösten soveltamisalan laajentamisesta kaikkia tuottajia sitoviksi ilman, että niissä olisi tehty eroa kyseisten tuotteiden käyttötarkoituksen perusteella.

20. Vastaajan mielestä yhteisöjen tuomioistuin voi tämän vuoksi tulkita asetusta N:o 1035/72 ainoastaan siten, että siinä tapauksessa, että jäsenvaltio on määrännyt 15 b artiklan nojalla tietyt tuotantoa ja markkinointia koskevat säännöt kaikkia tuottajia sitoviksi, sillä ei ole mahdollisuutta määrätä, että tiettyjä tuottajajärjestöön kuulumattomia kyseisen tuotteen tuottajia ei aseteta maksuvelvollisuuden alaisiksi, mikäli niiden tuotanto ei ole tarkoitettu tuoretuotteiden markkinoille.

21. Ranskan hallitus toteaa ensinnäkin, että vastaaja — toisin kuin vastaava yhdistys Pohjois-Ranskassa — ei ole esittänyt kukkakaaleille erilaisia maksuluokkia, vaan se on esittänyt yhden ainoan maksuluokan kaikille kukkakaaleille niiden käyttötarkoituksesta (tuoretuotteiden markkinat tai teollinen jalostus) riippumatta. Koska vastaaja ei näin ollen ole ottanut ehdotuksessaan huomioon, että tietyt tuoretuotteiden markkinointia koskevat säännökset eivät sovellu teolliseen jalostukseen tarkoitettuihin tuotteisiin, toimivaltaiset ranskalaiset viranomaiset eivät ole pystyneet vahvistamaan sopivaa maksuosuutta näille tuotteille. Niinpä ensimmäisessä ministeriön asetuksessa, joka annettiin vuoden 1992 joulukuussa, onkin todettu, että "soveliaan ehdotuksen puuttuessa näiden tuotteiden maksuosuudeksi määrätään 0 frangia". Heinäkuun 1993 ja kesäkuun 1994 asetuksissa sama asia on muotoiltu "eri sanoin" eli sulkemalla teolliseen jalostukseen tarkoitetut tuotteet kokonaan soveltamisalan ulkopuolelle.

22. Tämän vuoksi Ranskan hallitus on sitä mieltä, että yhteisöjen tuomioistuimelle esitettyä ennakkoratkaisukysymystä olisi täsmennettävä siten, että yhteisöjen tuomioistuimen tulisi ottaa kantaa siihen, onko jäsenvaltioilla oikeus asettaa neuvoston asetuksen N:o 1035/72 15 b artiklan 8 kohdan nojalla samojen tuotteiden tietyille tuottajille, jotka eivät kuulu tuot-

6 — Ed. alaviitteessä 3 mainittu asia.

tajajärjestöihin, erilainen maksuvelvollisuus, mikäli niiden tuotteita ei ole tarkoitettu tuoretuotteiden markkinoille, vaan — ennen markkinointivuoden alkua tehtyjen sopimusten mukaisesti — teolliseen jalostukseen, mikä voi johtaa soveliaiden ehdotusten puuttuessa siihen, että näiden tuotteiden tuottajille ei voida määrätä ylipäänsä lainkaan maksuvelvollisuutta.

23. Ranskan hallituksen mielestä tähän kysymykseen annettava vastaus täydentäisi yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Unilec antamassaan tuomiossa esittämää tulkintaa. Yhteisöjen tuomioistuin ei nimittäin ole ottanut kyseisessä tuomiossa kantaa siihen kysymykseen, onko tuotteilta niiden käyttötarkoituksen perusteella perittävät maksut vahvistettava samanlaisiksi. Ranskan hallituksen mielestä tähän kysymykseen vastattaessa on päädyttävä yhtäältä siihen, että 15 b artiklassa tarkoitettuja sääntöjä on sovellettava kaikkiin tuottajiin niiden tuottamien tuotteiden käyttötarkoituksesta riippumatta ja toisaalta siihen, että tuottajajärjestöjen toimenpiteisiin perustuvien maksujen on oltava erilaisia siitä riippuen, onko tuote tarkoitettu tuoretuotteiden markkinoille vai teolliseen jalostukseen.

24. Seuraavaksi Ranskan hallitus käsittelee teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden tuotantoon liittyviä erityispiirteitä. Tämän tuotannon osalta tehdään ennen markkinointivuoden alkua sopimuksia, jotka sisältävät kukkakaalien tuotantoa koskevia määräyksiä, jotka eroavat tuoretuotteiden markkinoille tarkoitettujen kukkakaalien tuotantoa koskevista määräyksistä. Myös markkinointia koskevat säännökset ovat erilaisia tuotteen käyttötarkoituksesta riippuen. Teolliseen jalostukseen tarkoitetut kukkakaalit muodostavat oman tuotantohaaran, eikä niiden osalta tarvitse Ranskan hallituksen mielestä soveltaa — jäsenvaltion niin päättäessä — niitä tuottajajärjestön laatimia sääntöjä, jotka määrätään kaikkia tuottajia sitoviksi, ja/tai kaikille tuottajille asetettavaa maksuvelvollisuutta. Näistä tuotteista ei myöskään tulisi kantaa sellaisten toimenpiteiden rahoittamiseksi kerättäviä maksuja, jotka koituvat ainoastaan tuoretuotteiden hyväksi.

25. Ne kulut, joita varten 15 b artiklan 8 kohdassa tarkoitettuja maksuja voidaan kantaa, ovat kulloisestakin tuotantohaarasta riippuen erisuuruisia. Nämä erot ovat ilmeisiä varsinkin tutkimuksista, markkinatutkimuksista ja mainonnasta aiheutuvien kulujen osalta. Teolliseen jalostukseen tarkoitettuja tuotteita eivät voi koskea samat säännökset kuin tuoretuotteiden markkinoille tarkoitettuja tuotteita. Tämä koskee varsinkin vihannesten pakkauksia ja esillepanoa. Myöskään tuoretuotteita koskeva mainonta ei hyödytä teolliseen jalostukseen tarkoitettua kukkakaalia.

26. Ranskan hallitus tekee tämän vuoksi molempien 15 b artiklan 8 kohdassa tarkoitettujen kulukategorioiden osalta sellaisen päätelmän, että siltä osin kuin on kysymys sellaisten toimenpiteiden aiheuttamista kuluista, jotka eivät kokonaisuudessaan koidu tietyn tuotteen hyväksi, jäsenvaltio voi täyttää 15 b artiklan 8 kohdassa säädetyt edellytykset ainoastaan määräämällä tuotantomaksut erisuuruisiksi kyseisen tuotteen kulloisenkin käyttötarkoituksen mukaan.

27. Ranskan hallitus viittaa tältä osin uuteen markkinajärjestelyyn, josta säädetään asetuksessa N:o 2200/96, jonka 18 artiklan 6 kohdan b alakohdassa säädetään, että sääntöjen soveltamisalan laajentaminen voi kohdistua molempiin tuotantohaaroihin.

28. Myös Ranskan hallituksen mielestä teolliseen jalostukseen tarkoitetut kukkakaalit muodostavat oman markkinansa. Mikäli jäsenvaltio katsoo sen tarpeelliseksi, nämä kukkakaalit voidaan määrätä sopivien sääntöjen ja maksuvelvollisuuden alaisiksi. Niistä ei kuitenkaan voida periä maksuja sellaisten kulujen kattamiseksi, jotka tulevat ainoastaan tuoretuotteiden markkinoille tarkoitettujen tuotteiden hyväksi. Ottaen huomioon näiden kahden eri tuotekategorian eroavaisuudet, jotka ilmenevät näistä tuotteista aiheutuvina erilaisina kuluina, ainoa asetuksen N:o 1035/72 15 b artiklan kanssa yhteensopiva vaihtoehto on määrätä näille tuotteille eri maksuluokat. Mahdollisuus erilaisten maksuluokkien määräämiseen voi soveliaiden ehdotusten puuttuessa — kuten nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa — johtaa siihen, että maksuvelvollisuuden suuruudeksi vahvistetaan 0 frangia.

29. Komission esittämiin näkökantoihin viitaten Ranskan hallitus toteaa lopuksi, että jäsenvaltio ei saa käyttää harkintavaltaansa vastoin syrjintäkieltoa. Ranskan hallituksen mukaan tämä edellytys täyttyy nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa. Neuvoston antamaa asetusta on näin ollen tulkittava siten, että jäsenvaltiolla on mahdollisuus vahvistaa teolliseen jalostukseen tarkoitetuille tuotteille oma maksuluokka, jonka suuruus voidaan soveliaan ehdotuksen puuttuessa vahvistaa myös nollaksi.

30. Komissio vetoaa vielä lopuksi siihen, että sekä 15 b artiklan 1 kohdassa että 15 b artiklan 8 kohdassa annetaan jäsenvaltiolle ainoastaan mahdollisuus toteuttaa tietyt toimenpiteet. 15 b artiklan 8 kohdan osalta tämä tarkoittaa sitä, että jäsenvaltio voi määrätä 1 kohdan nojalla tietyt tuottajajärjestön laatimat säännöt kaikkia tuottajia sitoviksi myös ilman, että järjestöön kuulumattomilta tuottajilta vaadittaisiin samalla tiettyjen maksujen maksuvelvollisuutta. Jäsenvaltiolla, joka päättää käyttää hyväkseen tätä säännöstä, on käytössään tiettyä harkintavaltaa. Se voi komission mukaan vaatia näin ollen myös alhaisempia maksuja kuin mitä tämän harkintavallan sisällä olisi todellisuudessa mahdollista vaatia. Sillä ei myöskään ole mitään velvollisuutta kantaa kaikilta kyseisen talousalueen tuottajilta tiettyjä maksuja. Sillä on näin ollen myös oikeus vaatia maksuja vain tietyiltä tuottajajärjestöihin kuulumattomilta tuottajien ryhmiltä, kunhan se tapahtuu yhteisön oikeuden yleisten periaatteiden sallimissa rajoissa.

31. Komission mielestä ainoa tässä yhteydessä huomioon otettava periaate on EY:n perustamissopimuksen 40 artiklan 3 kohdassa (josta on tullut EY 34 artiklan 2 kohta) määrätty periaate, jonka mukaan kaikki syrjintä yhteisön tuottajien välillä on kiellettyä. Komission mukaan teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden tuottajien jättäminen maksuvelvollisuuden

ulkopuolelle ei kuitenkaan ole ristiriidassa tämän periaatteen kanssa.

32. Näille tuotteille on olemassa oma markkinajärjestely, minkä vuoksi ne ovat täysin eri mekanismien alaisia kuin mitä asetuksessa N:o 1035/72 on säädetty. Myös komissio vetoaa tässä yhteydessä yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Unilec antamaan tuomioon. Komission mukaan tästä tuomiosta ei kuitenkaan voida päätellä, että jäsenvaltioiden tulisi kohdella kaikkia tuoreita hedelmiä ja vihanneksia samalla tavalla niiden käyttötarkoituksesta riippumatta.

33. Lopuksi komissio luettelee tärkeimmät erot jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden ja tuoretuotteiden markkinoille tarkoitettujen tuotteiden välillä. Ensinnäkin viljeltävät lajikkeet ovat hyvin usein erilaisia. Samoin viljely- ja sadonkorjuumenetelmät voivat olla täysin erilaisia, ja tietyt menetelmät, kuten koneellinen sadonkorjuu, ovat tietyissä tapauksissa mahdollisia vain jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden osalta. Lisäksi asetuksen N:o 1035/72 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja laatuvaatimuksia ei sovelleta lainkaan jalostukseen tarkoitettuihin tuotteisiin.

34. Komission mielestä jalostukseen tarkoitettujen kukkakaalien osalta on tämän vuoksi perusteltua tehdä poikkeus tiettyjen maksujen maksuvelvollisuudesta. Komission mukaan tällaisen poikkeuksen tekeminen on täysin yhteensopiva tuottajien syrjintäkiellon periaatteen kanssa.

V Kannanotto

35. Kuten jo asetuksen N:o 1035/72 15 b artiklan 1 ja 8 kohdan sanamuodosta ilmenee, näissä säännöksissä annetaan jäsenvaltioille ainoastaan tietty mahdollisuus, ja se, määrätäänkö tuottajajärjestöjen laatimat säännöt kaikkia tuottajia sitoviksi, jää jäsenvaltioiden omaan harkintaan. Mikäli jäsenvaltio päättää näin menetellä, jäsenvaltiolla on 15 b artiklan 8 kohdan perusteella harkintavaltaa myös sen kysymyksen osalta, aletaanko järjestöihin kuulumattomilta tuottajilta kantaa maksuja. Tätä ei ole kiistetty myöskään nyt käsiteltävänä olevassa asiassa. Nyt on kysymys pikemminkin siitä, onko jäsenvaltio harkintavaltaansa käyttäessään oikeutettu olemaan saattamatta maksuvelvollisuuden alaisiksi näistä järjestöön kuulumattomista tuottajista sellaisia tuottajia, joiden tuotanto on tarkoitettu teolliseen jalostukseen, mikäli muutoin kaikki järjestöön kuulumattomat tuottajat asetetaan maksuvelvollisuuden alaisiksi.

36. Vastaajan mielestä jo asiassa Unilec annetusta tuomiosta ilmenee, että tuoretuotteiden markkinoille tarkoitettujen tuotteiden ja teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden välillä ei saa tehdä mitään eroja ja että näin ollen myös teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden tuottajat on asetettava maksuvelvollisuuden alaisiksi.

37. Edellä mainitusta tuomiosta ei kuitenkaan voida tehdä tällaista päätelmää. Myös kyseisessä tapauksessa oli kysymys tuottajajärjestön — tällä kertaa Unilecin — laatimien sääntöjen soveltamisalan laajentamisesta sekä siitä, oliko laajenta-

minen yhteensopiva asetuksen N:o 1035/72 kanssa. Unilecin mielestä kyseisessä asiassa ei olisi tullut soveltaa perusasetusta N:o 1035/72, vaan hedelmä- ja vihannesjalostealan tuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä 14 päivänä maaliskuuta 1977 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 516/77. [7]

38. Tähän väitteeseen yhteisöjen tuomioistuin vastasi seuraavaa:

"Edelleen on todettava, että sellainen tulkinta, jonka mukaan satona korjattuun tuotteeseen ei sen jälkeen, kun se on osoitettu myytäväksi tuotteen jalostajalle, enää sovellettaisikaan tuoretuotteita koskevaa asetusta, vaan jalostettuja tuotteita koskevaa asetusta, ei ole yhteensopiva yhteisön tämän alan yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevan oikeudellisen sääntelyn kanssa. Kuten komissio on aivan oikein huomauttanut, tuoreiden maataloustuotteiden markkinajärjestelylle perusasetuksessa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että tämän asetuksen oikeussääntöjä sovelletaan hedelmä- ja vihannessadon korjaamisen jälkeen siitä riippumatta, mikä kyseisten hedelmien ja vihannesten käyttötarkoitus kulloinkin on." [8]

39. Kyseisessä tuomiossa käsiteltiin näin ollen kysymystä, onko näitä tuotteita — eli teolliseen jalostukseen tarkoitettuja tuotteita — koskevien sääntöjen soveltamisalan laajentamista arvioitava perusasetuksen perusteella, minkä tulkinnan yhteisöjen tuomioistuin lopulta hyväksyi. Yhteisöjen tuomioistuin ei kuitenkaan tehnyt sellaista päätöstä, että tuotteita olisi kohdeltava täysin samalla tavalla niiden käyttötarkoituksesta riippumatta. Tällainen lähtökohtaisesti noudatettava samanlainen kohtelu on sitä paitsi kiellettyä jo asetuksen N:o 1035/72 perusteella, sillä sen 3 artiklan 3 kohdassa säädetään, että laatuvaatimusten noudattamisvelvollisuus ei koske tuotteita, jotka kuljetetaan jalostuslaitoksiin, jollei teolliseen jalostukseen tarkoitetuille tuotteille mahdollisesti vahvistettavista laatuvaatimuksista muuta johdu.

40. Nyt käsiteltävänä olevan asian osalta voidaan asiassa Unilec annetusta tuomiosta päätellä näin ollen ainoastaan, että nyt tarkasteltavien tuottajajärjestön laatimien sääntöjen, jotka koskevat kukkakaaleja, soveltamisalan laajentamista ja siihen liittyvää kussakin jäsenvaltiossa tapahtuvaa harkintavallan käyttämistä on arvioitava asetuksen N:o 1035/72 perusteella. Tämän vuoksi vastaajan vastaväitettä, jonka mukaan poikkeuksen tekeminen maksuvelvollisuudesta teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden tuottajien osalta olisi kiellettyä, koska kyseisessä asetuksessa ei tehdä vastaavanlaista erottelua tuotteen eri käyttötarkoitusten välillä, ei voida ilman muuta hyväksyä. Seuraavassa tarkastellaan juuri sitä, sallitaanko kyseisessä asetuksessa tällainen erottelu. Tältä osin on huomautettava, että kyseisessä asetuksessa — kuten edellä on todettu — tehdään tietty ero tuoretuotteiden markkinoille tarkoitettujen tuotteiden ja jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden välillä.

7 — EYVL L 73, s. 1.

8 — Asiassa 212/87 annettu tuomio (ks. ed. alaviitteessä 3 mainittu asia, tuomion 13 kohta).

41. Myös vastaajan väite siitä, että kesäkuussa 1992 annetussa ministeriön asetuksessa, jossa tietyt tuottajajärjestön laatimat säännöt on määrätty kaikkia tuottajia sitoviksi, ei olisi säädetty tällaista erottelua, voidaan jättää tässä yhteydessä huomioon ottamatta, koska kansallisen oikeuden tutkiminen ja tulkitseminen ovat yksinomaan ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen — eivät yhteisöjen tuomioistuimen — toimivaltaan kuuluvia tehtäviä.

42. Asetuksen 15 b artiklan 8 kohdan sanamuotoa tarkasteltaessa voidaan havaita, että siitä päättäminen, kannetaanko tuottajajärjestöihin liittymättömiltä tuottajilta ylipäänsä mitään maksuja vai ei, on jäsenvaltion harkintavaltaan kuuluva asia. Koska jäsenvaltio voi lisäksi päättää, kannetaanko maksuja "kokonaan vai osittain", sillä ei voi olla ainakaan velvollisuutta kantaa kyseisiä maksuja kokonaisuudessaan, vaan sillä on harkintavaltaa myös kulloisenkin maksun suuruudesta päätettäessä. On kuitenkin vielä kysyttävä, voiko jäsenvaltio myös määrätä eri tuottajaryhmille erisuuruisia maksuja tai peräti määrätä tiettyjen tuottajien maksun suuruuden nollaksi. Komission mielestä tämä on mahdollista. Jäsenvaltio, jolla on oikeus kantaa kaikilta tuottajajärjestöön kuulumattomilta tuottajilta tietty maksu kokonaisuudessaan, voi käyttää harkintavaltaansa myös siten, että näiltä tuottajilta kannetaan alhaisempia maksuja, kunhan tämä ei johda tiettyjen tuottajien syrjintään.

43. Nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa ei kuitenkaan ole ainoastaan kysymys mahdollisuudesta kantaa suurempia tai pienempiä maksuja — mikä on 15 b artiklan 8 kohdan perusteella selvästikin mahdollista —, vaan erottelusta yksittäisten tuottajien välillä. Kysymys on siitä, kuuluuko myös tällainen menettelytapa niiden mahdollisuuksien joukkoon, joita jäsenvaltiolla on käytettävissään sen päättäessä vaatia "alhaisempia maksuja". Tältä osin — myös asiassa Unilec annettu edeltäjätuomio huomioon ottaen — on tarkasteltava ainakin sitä, onko tällainen menettelytapa ristiriidassa yhteisen markkinajärjestelyn tarkoituksen ja päämäärän kanssa.

44. Asetuksen 15 b artiklan 8 kohdan mukaan nyt tarkasteltavia maksuja voidaan kantaa ainoastaan tiettyjen kulujen kattamiseen. Näitä ovat järjestelmän soveltamisalan laajentamisesta aiheutuvat hallinnolliset kulut, kuten myös tutkimustehtävistä, markkinatutkimuksista ja myynninedistämistoimenpiteistä aiheutuvat kulut. Kuten asetuksen N:o 3284/83 johdanto-osan kahdeksannesta perustelukappaleesta voidaan havaita, tuottajajärjestöihin kuulumattomat tuottajat tulisi asettaa maksuvelvollisuuden alaisiksi sen vuoksi, että tuottajajärjestöjen laatimien sääntöjen soveltamisalan laajentaminen suurempaan tuottajajoukkoon aiheuttaa kyseiselle tuottajajärjestölle kuluja. Tästä voidaan päätellä, että tuottajajärjestöihin kuulumattomien tuottajien tulisi osallistua sellaisten kulujen kattamiseen, jotka ovat syntyneet sen seurauksena, että tuottajajärjestöjen laatimia sääntöjä sovelletaan nyt myös näihin tuottajiin, samoin kuin esimerkiksi sellaisista tutkimuksista aiheutuneiden kulujen kattamiseen, jotka hyödyttävät myös näitä tuottajia.

45. Kaikkia tuottajia sitoviksi voidaan 15 b artiklan 1 kohdan perusteella määrätä kuitenkin ainoastaan 13 artiklan 1 kohdan b alakohdan toisessa ja kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitetut säännöt samoin kuin markkinoilta vetämistä koskevat säännöt. Nyt käsiteltävänä olevan asian kannalta ovat merkityksellisiä ne säännöt, jotka koskevat tuotteiden laadun parantamista, tarjonnan sopeuttamista markkinoiden vaatimuksiin sekä tuottajajärjestön pyytämiä tietoja sadosta ja toimitettavissa olevista tuotteista.

46. Tuotteiden laadun parantamista koskevilla säännöillä ei ole merkitystä teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden osalta, koska — kuten edellä on todettu — laatuvaatimuksia ei asetuksen N:o 1035/72 3 artiklan 3 kohdan perusteella sovelleta näihin tuotteisiin. Näin on asianlaita ilmeisestikin myös niiden sääntöjen osalta, jotka koskevat tarjonnan sopeuttamista markkinoiden vaatimuksiin, koska teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden tuottajat eivät toimita tuotteitaan tuottajajärjestöille, vaan etukäteen tehtyjen sopimusten mukaisesti suoraan jalostajille. Tuotannon ja tarjonnan suuruus ovat näin ollen tuottajajärjestöjen ohjauksen ulkopuolella.

47. Myöskään satoa ja toimitettavissa olevia tuotteita koskevia tietoja, joita tuottajajärjestöt voivat 13 artiklan 1 kohdan b alakohdan kolmannen luetelmakohdan nojalla pyytää, ei tästä syystä tarvita niiltä tuottajilta, jotka tuottavat teolliseen jalostukseen tarkoitettuja tuotteita. Yhtä vähän näiden tuottajien tuottamiin tuotteisiin kohdistuu tiettyjen tuotteiden markkinoilta pois vetämistä koskevia toimenpiteitä, joihin tuottajajärjestöt voivat tietyin edellytyksin ryhtyä. Näin ollen on todettava, että ne säännöt, joiden soveltamisalaa voidaan laajentaa 15 b artiklan 1 kohdan perusteella, eivät kohdistu teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden tuottajiin eivätkä tule näiden tuottajien hyväksi, minkä vuoksi näistä tuottajista ei aiheudu tuottajajärjestöille myöskään lisäkuluja.

48. Jos lähtökohtana pidetään sitä kantajan väitettä, jota ei ole riitautettu ja jonka mukaan teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden tuottajat toimittavat nämä tuotteensa etukäteen tehtyjen sopimusten mukaisesti suoraan jalostajille, niin on todettava, että näiden tuotteiden tarjonta ja kysyntä määräytyvät tuoretuotteiden markkinoista riippumatta. Markkinatutkimukset sekä myynninedistämistoimenpiteet, joita tuoretuotteiden markkinoilla toimivat tuottajajärjestöt suorittavat, eivät näin ollen koidu teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden tuottajien hyväksi. Tämän vuoksi ei ole myöskään olemassa mitään syytä, minkä vuoksi viimeksi mainittujen tuottajien olisi osallistuttava näiden kulujen kattamiseen. Näin ollen vaikuttaakin järkevältä ja yhteensopivalta myös tuottajajärjestöjen laatimien sääntöjen soveltamisalan laajentamista koskevan järjestelmän kanssa, että — kuten nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa — teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden tuottajat jätetään maksuvelvollisuuden ulkopuolelle.

49. Tällaisen poikkeuksen tekeminen ei ole myöskään ristiriidassa tuottajajärjestöjen tarkoituksen ja päämäärän kanssa. Asetuksen N:o 1035/72 13 artiklan 1 kohdan a alakohdan, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 3284/83, mukaan tässä asetuksessa tarkoitettujen tuottajajärjestöjen päämääränä on "edistää tarjonnan keskittämistä ja hintojen vakauttamista" sekä "asettaa tuottajajäsenten käyttöön riittävät tekniset apuvälineet kyseisten tuotteiden pakkaamiseen ja kaupan pitämiseen".

50. Koska — kuten edellä on todettu — teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuot-

teiden tarjonta ja kysyntä ja näin ollen myös niiden hinta määräytyvät tuoretuotteiden markkinoista riippumatta ja koska nämä tuotteet eivät myöskään päädy tuoretuotteiden markkinoille, näillä tuotteilla ei ole merkitystä tarjonnan keskittymisen eikä hintojen sääntelyn kannalta. Tämän vuoksi näiden tuotteiden jättäminen maksuvelvollisuuden ulkopuolelle ei voi olla vastoin järjestöjen tarkoitusta ja päämäärää. Sama koskee myös pakkaamista ja kaupan pitämistä, koska voidaan pitää riidattomana, että teolliseen jalostukseen tarkoitettuihin tuotteisiin sovelletaan näiltä osin toisenlaisia vaatimuksia.

51. Tästä syystä myöskään yhteisen markkinajärjestelyn tarkoitus ja päämäärä eivät sinänsä vaarannu. Asetuksessa N:o 1035/72 säädetään jopa erään yhteisen markkinajärjestelyn toteuttamiseen kuuluvan toimenpiteen — yhteisten sääntöjen vahvistamisen — osalta nimenomainen poikkeus jalostuslaitoksiin kuljetettavien tuotteiden osalta.[9] Näin ollen voidaan tehdä sellainen päätelmä, että tiettyjen tuotteiden, nimittäin teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden, jättäminen maksuvelvollisuuden ulkopuolelle ei missään tapauksessa ole vastoin yhteisen markkinajärjestelyn tarkoitusta ja päämäärää eikä vastoin tuottajajärjestön laatimien sääntöjen soveltamisalan laajentamista niihin kuulumattomiin tuottajiin.

9 — Asetuksen N:o 1035/72 johdanto-osan neljäs perustelukappale sekä asetuksen N:o 1035/72 3 artiklan 3 kohta.

52. Tässä yhteydessä on mainittava myös asetus N:o 2200/96, vaikka sitä ei vielä sovelletakaan kansallisessa tuomioistuimessa nyt vireillä olevaan riita-asiaan. Tämän asetuksen 18 artiklan 4 kohdan b alakohdassa säädetään, että määrätyn talousalueen kaikille tuottajille pakollisiksi saatetut säännöt eivät ole sovellettavissa ennen markkinointivuoden alkua allekirjoitetun sopimuksen perusteella jalostettaviksi toimitettuihin tuotteisiin, ellei niitä erityisesti tarkoiteta.

53. Uutta markkinajärjestelyä koskevassa asetuksessa sellaiset tuotteet, jotka on myyty jo etukäteen ja jotka toimitetaan suoraan jalostajille, on näin ollen jätetty paitsi maksuvelvollisuuden myös ylipäänsä tuottajajärjestöjen laatimien sääntöjen soveltamisalan laajentamisen ulkopuolelle. Nämä uudemmat säännökset vahvistavat sen jo edellä esitetyn tulkinnan, jonka mukaan teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden jättäminen maksuvelvollisuuden ulkopuolelle on järkevää ja sopusoinnussa sääntöjen soveltamisalan laajentamisen tarkoituksen kanssa.

54. Se tosiasia, että teolliseen jalostukseen tarkoitettujen tuotteiden tuottaja, joka ei kuulu tuottajajärjestöön, jätetään maksuvelvollisuuden ulkopuolelle toisin kuin sellaiset tuottajajärjestöön kuulumattomat tuottajat, joiden tuotteet on tarkoitettu tuoretuotteiden markkinoille, ei myöskään johda syrjintään. Kuten edellä on todettu, näitä tuotteita ei tulla tarjoamaan tuoretuotteiden markkinoille, näihin tuotteisiin ei sovelleta samoja laatuvaatimuksia, eivätkä näitä tuotteita koske tarjonnan

keskittymistä tai hintojen sääntelyä koskevat toimenpiteet, vaan ne toimitetaan suoraan jalostajille näiden kanssa jo ennen markkinointivuoden alkua tehtyjen sopimusten mukaisesti. Näin ollen kysymys ei ole sellaisista samanlaisista tapauksista, joita tulisi kohdella samalla tavalla. Näihin tuotteisiin ja niiden markkinointiin liittyvät eroavaisuudet huomioon ottaen kyseisten tuotteiden erilainen kohtelu on näin ollen mahdollista myös asetuksen N:o 1035/72 perusteella.

VI Oikeudenkäyntikulut

55. Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Ranskan hallitukselle ja komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

VII Ratkaisuehdotus

56. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että esitettyyn ennakkoratkaisukysymykseen vastataan seuraavaa:

Hedelmä- ja vihannesalan yhteisestä markkinajärjestelystä 18 päivänä toukokuuta 1972 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1035/72 15 b artiklan 8 kohtaa on tulkittava siten, että kun jäsenvaltio on soveltanut tämän säännöksen 1 kohtaa säätäen tietyn tuottajajärjestön laatimien tuotantoa ja markkinointia koskevien sääntöjen velvoittavan tähän järjestöön kuulumattomia tällä alueella toimivia tuottajia, sillä on oikeus tämän tuotteen osalta olla saattamatta maksuvelvollisuuden alaisiksi näistä järjestöön kuulumattomista tuottajista tiettyjä tuottajia siltä osin, kuin näiden tuotanto ei ole tarkoitettu tuoretuotteiden markkinoille, vaan teolliseen jalostukseen.